

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије

REPUBLIC OF SERBIA
Serbian Radiation and Nuclear Safety and Security Directorate

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност
Radiation and Nuclear Safety and Security Inspection

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ И БЕЗБЕДНОСТ ЗА 2024. ГОДИНУ

Београд, јануар 2025. године

Координациона комисија за инспекцијски надзор је донела Одлуку о давању сагласности на Извештај о раду Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност за 2024. годину, бр. 001019578 2025 14800 005 002 000 001, на седници одржаној 19.03.2025. године.

САДРЖАЈ:

1. Уводне напомене
2. Циљеви инспекцијског надзора
3. Правни оквир
4. Организациона структура и потребни ресурси за вршење инспекцијског надзора
5. Преглед надзираних субјеката, односно делатности или активности
6. Период вршења инспекцијског надзора
7. Извршени инспекцијски надзори
8. Друге активности инспекције

1. Уводне напомене

Сходно одредбама члана 211. став 1. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, при Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије врши инспекцијски надзор у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности у циљу обезбеђивања заштите појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења.

На основу члана 211. став 3. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18), као и члана 10. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18) инспекцијски надзор се спроводи у складу са годишњим планом инспекцијског надзора који се објављује на интернет страници Директората до 31. децембра текуће године за наредну годину.

Даном ступања на снагу Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије преузео је од Министарства заштите животне средине надлежност у вршењу инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности. Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност је званично почела са радом у оквиру Директората, у складу са одредбама Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, у априлу 2019. године.

2. Циљеви инспекцијског надзора

Општи циљ годишњег плана је усмеравање рада инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност на активности надзора који носе значајан ризик по појединце, становништво и животну средину. Постизање овог циља ће бити остварено ефикасном организацијом рада инспекције у складу са капацитетима и спровођењем контроле кроз инспекцијски надзор и контроле над применом закона и других прописа који се односе на област радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

Такође, циљ плана је и ефикасно управљање ресурсима сектора инспекције, боља интеграција послова у области инспекцијског надзора, планирање усавршавања рада инспектора кроз едукацију и израда писаних процедура, упутстава и остале документације везане за спровођење инспекцијског надзора.

Ефикасна организација и спровођење инспекцијског надзора има за циљ имплементацију прописа на националном нивоу, редовно спровођење контрола на основу анализе ризика и са одговарајућом учесталости, као непристрасност, квалитет и доследност инспекцијских надзора.

3. Правни оквир

Правни оквир за вршење инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности чине релевантни закони Републике Србије. Инспекцијски надзор

врши се у складу са правима, дужностима и овлашћењима прописаним у следећим законским актима:

- Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19);
- Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18);
- Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 - Аутентично тумачење);
- Закон о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16);
- Закон о привредним преступима („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 10/86 - пречишћен текст, 74/87, 57/89 и 3/90 и „Службени лист СРЈ”, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон) и
- Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16).

На основу утврђеног чињеничног стања, инспектори Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност предузимали су законом прописане управне и друге мере, а све у циљу спровођења прописаних мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, услова за обављање делатности са изворима зрачења, поступање у ситуацији планираног, постојећег и ванредног излагања јонизујућем зрачењу у циљу обезбеђивања заштите појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења.

4. Организациона структура и потребни ресурси за вршење инспекцијског надзора

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, при Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије има шест запослених инспектора на неодређено време (пет инспектора и руководиоца инспекције), који су надлежни за вршење инспекцијског надзора на целој територији Републике Србије. Инспектори су распоређени по следећим градовима: два са седиштем у Београду, један са седиштем у Врању, један са седиштем у Шиду, један са седиштем у Прибоју и један са седиштем у Крушевцу.

Чланом 212. ставом 5. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности је прописано, да инспектори морају да буду оспособљени за мерење радиоактивности коришћењем монитора зрачења. За вршење инспекцијских активности инспектори имају на располагању ручне детекторе зрачења, идентификаторе радионуклида као и електронске дозиметре. С обзиром да сви запослени инспектори врше инспекцијски надзор на целокупној територији Републике Србије, потребно је обезбедити и превозно средство за свако седиште инспекције.

5. Преглед надзираних субјеката, односно делатности или активности

Надзирани субјекти над којима којима је вршен инспекцијски надзор од стране инспектора сагласно одредбама Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) су:

1. Правна лица и предузетници чије се делатности према ризику по здравље изложених радника и појединаца, становништво и животну средину, као и према врсти активности која се обавља, разврставају у следеће категорије:
 - 1) радијационе делатности ниског ризика;
 - 2) радијационе делатности умереног ризика;
 - 3) радијационе делатности високог ризика;
 - 4) нуклеарне активности.
2. Правна лица овлашћена за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења.
3. Правна лица и предузетници који обављају активности које не спадају у делатности прописане овим законом, а које могу довести до угрожавања живота и здравља људи и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења услед постојања напуштених извора зрачења, и то за следеће делатности:
 - 1) послови на складиштима металног отпада;
 - 2) послови у постројењима за прераду металног отпада;
 - 3) послови у топионицама и ливницама које користе метални отпад;
 - 4) транзитна чворишта као што су саобраћајни и поштански пунктови, гранични прелази и административни пунктови.

6. Период вршења инспекцијског надзора

Инспекцијски надзор је вршен према надзираним субјектима у периоду I-IV квартал 2024. године. Инспекцијски надзор је вршен радним данима у радно време надзираних субјеката, осим када су постојали разлози за неодложно поступање, у хитним случајевима када се отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вредности, животну средину или биљни или животињски свет од штетног дејства јонизујућих зрачења као и када надзирани субјекат да писани пристанак.

У 2024. години вршени су теренски инспекцијски надзори изван службених просторија Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, односно на лицу места и у службеним просторијама надзираног субјекта, као и канцеларијски инспекцијски надзори у службеним просторијама Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, увидом у акте, податке и документацију надзираног субјекта.

7. Извршени инспекцијски надзори:

Према плану и програму рада за 2024. годину Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност реализовала је следеће послове:

- 1) **Редовни инспекцијски надзори:**

У 2024. години Инспекција је вршила редовне инспекцијске надзоре над регистрованим надзираним субјектима према утврђеном плану инспекцијских надзора за 2024. годину. Укупан број редовних инспекцијских надзора је 57 (педесет седам), извршен код укупно 49 (четрдесет девет) надзираних субјеката.

Списак надзираних субјеката код којих је извршен редовни инспекцијски надзор је представљен у следећој табели:

Надзирани субјекат	Делатност
Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику Београд	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Здравствени центар Врање	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Општа болница Бор	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Завод за радиолошку дијагностику СОЛДО МЕДИЦИНА	Дијагностика у медицини (умерен ризик)
Милош Ерић ПР Општа ординација денталне медицине ЕРИЋ ДЕНТАЛ ЦЕНТАР Панчево	Дијагностика у стоматологији (низак ризик)
Општа болница Лесковац	Интервентне процедуре у медицини
Дом здравља ДР ДУШАН САВИЋ ДОДА Беочин	Дијагностика у медицини (умерен ризик)
Дијагностички центар ХРАМ, Београд	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Дом здравља Велико Градиште	Дијагностика у медицини (умерен ризик)
Стеван Деспотовић ПР Ординација опште денталне медицине 3D DIGITALDENT	Дијагностика у стоматологији (низак и умерен ризик)
Др Весна Пешић ПР Приватна радиолошка ординација ДР ПЕШИЋ Крагујевац	Дијагностика у медицини (висок ризик)
Општа болница Горњи Милановац	Дијагностика у медицини (умерен ризик)
Специјалистичка ординација за нуклеарну медицину ДР БАШКОТ, Београд - Вождовац	Нуклеарна медицина - дијагностика
Министарство одбране, Управа за војно здравство, Војна болница Ниш	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Општа болница ACIBADEM BEL MEDIC	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Поликлиника ПАНСКЕН Панчево	Дијагностика у медицини (висок ризик)

Завод за трансфузију крви Војводине	Озрачивање крвних узорак (висок ризик)
Дом здравља Темерин	Дијагностика у медицини (умерен ризик)
Дом здравља ДР БОШКО ВРЕБАЛОВ Зрењанин	Дијагностика у медицини (низак и умерен ризик)
Милован Мијаиловић ПР Поликлиника дијагностички центар ДЦ-ЛУНЕ Пожега	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Специјалистичка лекарска ординација из области радиологије <i>RENDGEN CRANEX</i>	Дијагностика у медицини (умерен ризик)
Специјалистичка радиолошка ординација Дијагностички центар др Драгић Јездић ПР Ужице	Дијагностика у медицини (умерен и висок ризик)
Општа болница Крушевац	Интервентне процедуре у медицини
Ветеринарска станица АЈ-ВЕТ д.о.о. Предузеће за производњу, пружање услуга и трговину у пољопривреди Рума	Дијагностика у ветеринарској медицини
Ветеринарска станица ВЕТЕРИНАР Суботица	Дијагностика у ветеринарској медицини
Ветеринарска амбуланта УНОВЕТ Смиљанић Радослав предузетник Кула	Дијагностика у ветеринарској медицини
Оџачар - котлоремонт д.о.о.	Индустријска радиографија
Оџачар - котлоремонт д.о.о.	Транспорт опасне робе класе 7 (висок ризик)
<i>ECOLOGY PARTNERS</i> д.о.о. Мeroшина	Уклањање РАГ
Предузеће за производњу, промет и услуге АНТИПЛАМ д.о.о.	Сервисирање и поправљање уређаја у којима су уграђени затворени извори (низак ризик) Монтирање и демонтирање затворених извора зрачења (умерен ризик)
<i>BECHEL ENKA UK LIMITED</i> Огранак Београд	Контрола квалитета и производа (умерен ризик)
Предузеће за промет и услуге <i>CARGO AGENT-NAVIGATOR</i> д.о.о. Београд	Контрола робе и пошиљки (низак ризик)
<i>HBIS GROUP SERBIA IRON & STEEL d.o.o.</i>	Контрола квалитета и производа (низак, умерен и висок ризик)
<i>HBIS GROUP SERBIA IRON & STEEL d.o.o.</i>	Анализа садржаја и материјала (низак ризик)
Специјализовано предузеће за техничко испитивање и анализе НДТ ЛАБ д.о.о. Београд – Чукарица	Индустријска радиографија

Специјализовано предузеће за техничко испитивање и анализе НДТ ЛАБ д.о.о. Београд – Чукарица	Транспорт опасне робе класе 7 (висок ризик)
НДТ-33 д.о.о. Београд - Земун	Индустријска радиографија
НДТ-33 д.о.о. Београд - Земун	Транспорт опасне робе класе 7 (висок ризик)
Институт за нуклеарне науке Винча	Стерилизација и конзервирање коришћењем затворених радиоактивних извора категорије I и II
Институт за нуклеарне науке Винча	Обучавање и оспособљавање изложених радника и лица одговорних за спровођење мера радијационе сигурности
Институт за нуклеарне науке Винча	Испитивање параметара извора зрачења за потребе контроле квалитета мера заштите од јонизујућег зрачења (рендген апарати за снимање, просветљавање, мамографију, компјутеризовану томографију и стоматологију)
КОНТРОЛИНГ НДТ д.о.о. Београд	Индустријска радиографија
КОНТРОЛИНГ НДТ д.о.о. Београд	Транспорт опасне робе класе 7 (висок ризик)
ЛИФАМ М д.о.о. Стара Пазова	Индустријска радиографија
Метална индустрија АЛФА-ПЛАМ д.о.о. Врање, огранак ТИПОПЛАСТИКА за производњу комплексних материјала за паковање	Контрола квалитета и производа (низак ризик)
<i>TOYO TIRE Serbia d.o.o.</i>	Контрола квалитета и производа (низак ризик)
<i>GTS ADRIATIK d.o.o.</i> Нови Сад	Сервисирање и поправљање генератора зрачења
ХЕМОЛАБ д.о.о. Нови Београд	Сервисирање и поправљање генератора зрачења (умерен ризик)
ВИСАРИС Д.О.О. Београд (Земун)	Сервисирање и поправљање генератора зрачења
Привредно друштво за производњу, трговину и сервисирање <i>TECHNO NAISS GROUP</i> д.о.о. Меровина	Сервисирање и поправљање генератора зрачења (умерен ризик)
МАКЛЕР д.о.о. Београд	Промет са скалдиштењем (умерен ризик)
<i>PROFESIONAL MEDIC d.o.o.</i> Винча	Промет генератора са скалдиштењем (низак ризик)
ПЛАСТ-ДЕНТ д.о.о. Ниш	Промет генератора са скалдиштењем (низак ризик)

Завод за здравствену заштиту радника Ниш	Мерење ради процене нивоа излагања јонизујућим зрачењима изложених радника и других појединаца и становништва
<i>X-RAY KOŠUTIĆ – EKOTEH</i> <i>DOZIMETRIJA d.o.o.</i> Београд	Израда извештаја о сигурности и програма заштите од јонизујућег зрачења
АНАХЕМ д.о.о. Београд	Гамаспектрометријско испитивање садржаја радионуклида, Испитивање укупне алфа и укупне бета активности и Мерење амбијенталног еквивалента дозе гама зрачења у ваздуху
Завод за заваривање д.о.о. Београд – Вождовац	Обучавање и оспособљавање изложених радника и лица одговорних за спровођење мера радијационе сигурности
Укупно:	57

2) Ванредни инспекцијски надзори:

У току 2024. године инспекција је поступала по пријавама и представкама физичких лица, правних субјеката и других државних органа у складу са законским овлашћењима.

Укупан број извршених ванредних инспекцијских надзора је **17** (седамнаест), од тога:

- Рад са изворима зрачења без адекватне ауторизације: 12
- Уклањање радиоактивних громобрана: 1
- Детекција напуштених извора зрачења: 1
- Контрола излагања професионално изложених лица и становништва: 1
- Контрола радиоактивности при промету роба: 2

3) Контролни и допунски инспекцијски надзори:

Инспекција је у 2024. години извршила 18 контролних инспекцијских надзора с циљем утврђивања извршења мера наређених током претходних редовних или ванредних инспекцијских надзора, као и 1 (један) допунски инспекцијски надзор.

4) Примена казnenих мера:

Током 2024. године Инспекција је поднела захтеве за покретање привредног преступа против 1 (једног) надзираног субјекта, као и 3 (три) захтева за прекршајне пријаве надлежим судовима.

8. Друге активности инспекције

1) Службено саветодавне посете

У току 2024. године Инспекција је, у сарадњи са Сектором за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Директората увела праксу вршења службено саветодавних посета код субјеката који су у поступку добијања одобрења, односно овлашћења од стране Директората. Циљ службено саветодавних посета је да се, пре самог издавања ауторизације, изврши контрола усклађености података из документације поднете Директорату уз захтев за добијање ауторизације са чињеничним стањем на терену и у пракси.

У току 2024. године извршена је **1** (једна) службено саветодавна посета.

2) Контролне листе:

Током 2024. године вршен је преглед постојећих контролних листа које користи Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност током вршења редовних инспекцијских надзора. Такође израђене су и три нове контролне листе:

- Контролна листа 11 – контрола робе и пошилики,
- Контролна листа 12 – рад са изворима зрачења,
- Контролна листа 13 – озрачивање крвних узорака.

3) Учесће у активностима Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије

Инспекција је током 2024. године активно учествовала у редовним активностима и пословима Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије уз сарадњу са другим секторима Директората.

4) Сарадња са другим државним органима:

Током 2024. године настављена је сарадња са и активно учешће на заседањима Координационе комисије за инспекцијски надзор, а с циљем испуњења обавеза Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност према Комисији као што су месечно и годишње извештавање о раду инспекције, усклађивање са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18), почетак примене платформе за инспекцијски надзор – еИнспектор и координација рада са другим инспекцијама у Републици Србији.

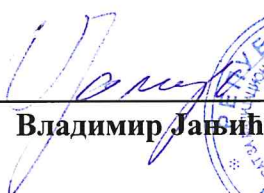
Инспектори су такође учествовали у раду међуресорних комисија, радних група и других иницијатива као представници Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије.

5) Учешће на скуповима и састанцима:

Представници Сектора инспекције су током 2024. године реализовали учешће на следећим скуповима и састанцима:

Назив скупа	Период одржавања	Место одржавања
<i>EVT2304601 - Regional Workshop to Coordinate the Implementation of Integrated Nuclear Security Sustainability Plans</i>	03.-07.06.2024.	Бар, Црна Гора
<i>EVT2002516 - National Workshop on Nuclear Security Culture in Practice</i>	24.-27.09.2024.	Београд, Србија
<i>EVT2304494 - Triennial Meeting of States' Points of Contact for the Incident and Trafficking Database</i>	01.-03.10.2024.	Беч, Аустрија
<i>INT9184 – Enhancing Transport Safety Infrastructure in Mediterranean Region Member States through Sustainable Collaboration – Train-The-Trainer programme for Joint inspections for the transport of radioactive materials</i>	02.-06.12.2024.	Моста, Малта

**Помоћник директора / Руководилац
инспекције**

Владимир Јавић

